

Пригадайте

- Граматична основа речення — це...
- Просте речення — це...
- Складне речення — це...
- Однорідні члени речення — це...
- Які розділові знаки і як ставимо між однорідними членами речення?

Кома
між частинами
складного речення

Між частинами складного речення ставимо **кому**.

Сполучники, що з'єднують частини складного речення: *і (й), та, але, проте, зате, однак; що, щоб, бо, тому що* та інші.

Частини складного речення поєднують також займенники: *хто, що, який, чий, котрий* і прислівники: *де, коли, як, куди, звідки*.

Успіху досягає лише той, хто працює над досягненням його (Д. Браун, Н. Кей).

Життя постійно пропонує нам вибір, не сходить із правильного шляху (Д. Браун).

Між частинами складного
речення ставимо **кому**

Плинув вітер, і нічній хатині
він про весняну волю заспівав.

На зеленій траві білі чайки
сидять, білі свічі горять на
тарелях латать.

Виявляється, складне речення допомагає розвивати гнучке мислення, проганяти від себе негативні думки. Прочитайте речення в лівій і правій колонках. Відрізнити прості й складні речення. Якими з них краще користуватися у своїх думках?

У мене жахливо виходить.	Можливо, у мене виходить жахливо, але я працюю над собою.
Цей спосіб заважкий для мене.	Цей спосіб заважкий для мене, проте я знайду правильний підхід і впораюся.
Я з цим не впораюся нізащо.	Нехай сьогодні мені не впоратися з цим, зате я отримаю цінний урок на майбутнє.
Мені це не потрібно.	Сьогодні я ще не розумію важливості цих умінь, та завтра вони мені можуть знадобитися.

Між однорідними членами речення перед неповторювальними сполучниками **і, й, чи, або, та** (в значенні **і**) **кому НЕ ставимо**.

Перед цими самими сполучниками, які з'єднують частини складного речення, **кому ставимо**, навіть якщо ці сполучники неповторювальні.

Складне речення	Речення з однорідними членами
1. <u>Цвіркун сюрчить</u> , і <u>сад шумить</u> .	1. Тут мене з дитинства <u>пам'ятають</u> і <u>стрічають</u> радо <u>земляки</u> .
2. <u>Дідусь</u> широко <u>відчиняє</u> <u>ворота</u> , і <u>я виїжджаю</u> з <u>подвір'я</u> .	2. <u>Тимко</u> <u>взяв</u> косу і <u>хотів</u> <u>шаркнути</u> нею по траві.

Вправа *(письмово)*

1) У Черкасах ішов дощ, а 2)
над Львовом світило сонце.

1) Сестрички могли б піти
гуляти, але 2) Маринка
вчасно не вивчила уроків.

Домашнє завдання

Опрацювати параграф 46, виконати вправу 368 (завдання письмово)

368

I Дайте відповіді на запитання складними реченнями і запишіть їх.

1. Чому Ейнштейн вважав людину з великими мріями могутнішою за людину з великими знаннями? 2. Що й чому найбільше тебе захоплює? 3. Що ти робиш, коли зазнаєш невдачі? 4. Навіщо людині потрібна впевненість? 5. Як ти ставишся до себе й чому?

II Створіть візуалізацію досягнення вашої цілі. Наприклад, намалюйте гірську вершину і сходинок на неї. Кожна сходинка — то маленька ціль, яку треба ставити сьогодні й реалізовувати.

III Випишіть із поезій українських авторів п'ять складних речень. Усно поясніть, чим з'єднані частини речення.